

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ПОВЕДІНКИ ТА КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ В РОБОТУ ДОКУМЕНТОЗНАВЦЯ

Надзвичайно важливим питанням для нашої держави сьогодні є пошук шляхів і механізмів налагодження взаємозв'язків з Європою, що дозволить чітко визначити наше місце і роль в загальноєвропейському просторі. Інтеграція України в Європейський Союз проголошена не тільки керівниками країни, а й стала внутрішньою необхідністю для більшості її громадян. Для цього створено та прийнято значну кількість нормативно-правових документів, що регулюють відносини України і європейських інститутів, їх наявність свідчить про незворотний характер європейських інтеграційних процесів в Україні. Неможливим є уникнення певних суперечностей при компаративному погляді на позиції України та Європейського Союзу.

Разом з цим, мусимо констатувати, що найкращим способом для імплементації європейського досвіду у діяльність українського фахівця, зокрема документознавця, є компетентнісний підхід, який допомагає надавати і здобувати не тільки певний обсяг конкретних знань зі спеціальності, але і відповідної психологічної підготовки, управлінської культури та практики країн-членів ЄС у відповідній сфері діяльності.

Процес глобалізації, розширення і імміграція роблять ЄС полікультурним співтовариством. Для того, щоб цей факт не став загрозою і проблемою для ЄС, культура розглядається як основний і навіть єдиний засіб забезпечення ефективного діалогу і співпраці між державами-членами. Саме успішна культурна політика є підставою оптимістичних очікувань, пов'язаних з результативним завершенням процесу інтеграції в ЄС: збільшенням європейського добробуту, конкурентоспроможності, творчого і новаторського потенціалу.

На діяльність українського фахівця у галузі документознавства у контексті європейської інтеграції впливають відповідні європейські структури та інститути, державні та галузеві політики, наднаціональне законодавство, соціальні цінності і норми, історичні та культурні традиції, євроінтеграційний досвід інших країн. Чинниками впливу є базові принципи європейської інтеграції, реалізація яких спрямована на створення єдиного глобального європейського простору, що керується демократичними цінностями (принципи солідарності, доступності та поетапності, інституційної автономії, субсидіарності, верховенства права, пропорційності, процедурної справедливості, своєчасності, професіоналізму та професійної доброчесності, відкритості та відповідальності). Вплив євроінтеграційних процесів обумовлює адаптацію документознавця як члена суспільства і формальної соціальної групи до нових умов роботи, спонукає до засвоєння проєвропейських норм, цінностей і соціальних ролей.

Реалізація ідеї значного поглиблення відносин ЄС і України визначає європеїзацію вітчизняної системи державних установ. Об'єктивно, що вимоги європеїзації неминуче змінюють формат роботи останніх – від закритості, формалізму – до відкритості та залучення зацікавлених сторін [4, с. 143]. У цих умовах документознавець повинен орієнтуватися на існуючі суспільні цінності, виявляти повагу до людини, повинен бути психологічно готовий до "суб'єкт-суб'єктної" комунікативної взаємодії. Зрозуміло, що в нинішніх складних

соціально-політичних умовах і низькому рівні правової свідомості українського суспільства реалізація такого людинознавчого підходу дійсно вимагає виходу свідомості документознавця за межі соціальних стереотипів і бюрократичних штампів міжособистісних відносин. Через те знання і розуміння соціальних норм і моральних цінностей, сповідуваних у сучасному соціумі, – необхідність для такого фахівця. Разом з цим знання європейських цінностей дозволить співвіднести рівень і характер українських громадських цінностей для успішного вирішення професійних проблемних ситуацій у площині ціннісних і нормативно-правових координат.

В особистісному плані від фахівця у сфері документознавства потрібні: організованість, дотримання правил самоменеджменту та таймменеджменту. Так, застосовуючи самоменеджмент, документознавець забезпечує послідовну і цілеспрямовану реалізацію випробуваних методів роботи в повсякденній професійній роботі, що створює передумови для оптимального і змістовного використання свого часу. Крім максимального використання власних можливостей, "самоменеджмент допомагає виконувати роботи з меншими витратами, краще організувати працю (а, отже, отримувати кращі результати), зменшити завантаженість роботою і, отже, зменшити поспіх і стреси" [6].

Дотримання принципу відкритості передбачає відкритість документознавця до зовнішньої перевірки, тоді як принцип прозорості забезпечує перевірку певної структури зовнішнім аудитором. Взаємодіючи, ці два принципи лягають в основу реалізації принципу верховенства права, рівності перед законом і підзвітності.

Важливим чинником для формування готовності як складової професійно важливих якостей в контексті європейського виміру слугує розширення ЄС, коли європейські політичні процеси набувають комплексного характеру [2], оскільки вони доповнюються досвідом і практикою менеджменту і електронного документообігу нових країн-членів Євросоюзу. Варто зазначити, що особливість процесів обміну і збагачення вищезазначеними знаннями між фахівцями у сфері документознавства полягає в їх динамічності і всебічності. Це відбувається під час робочих зустрічей, підготовки і проведення заходів та реалізації спільних проектів на європейській арені. Важливо, що в робочому форматі відбувається не тільки практична перевірка теоретичної підготовки і професійної компетентності документознавця на предмет їх відповідності європейським вимогам, а здійснюється їх переосмислення, визначаються нові напрямки професійного самовдосконалення. Отже, готовність фахівців сфери документознавства до професійної діяльності в умовах євроінтеграції є інтегративною психологічною властивістю в системі їх компетенцій, що лежить у площині цілей, які притаманні європейській політиці щодо створення європейської ідентичності: усвідомлення своєї належності до єдиного загальноєвропейського простору; формування комплексу знань, уявлень і понять про те, як різні культури та національні свідомості можуть бути інтегровані в суспільне життя єдиного простору ЄС, не втрачаючи при цьому своєї самобутності і унікальності; створення комунікативного середовища, сприятливого для здійснення діалогу, поширення знань та обміну інформацією. Саме імплементація європейських стандартів поведінки та культурних принципів у роботу сучасного українського фахівця (у тому числі і документознавця) дозволить проводити політику національного та наднаціонального об'єднання нашого суспільства спочатку навколо культурної спадщини, потім – для вирішення проблем національного, політичного, економічного і соціального характеру.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Акімов О. О. Професійна діяльність державних службовців в умовах євроінтеграції України : питання формування психологічної готовності [текст]: моногр./ О. О. Акімов – Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 176 с.
2. Грицяк І. А. Управління в Європейському Союзі: теоретичні засади : монографія / І. Грицяк – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – 236 с.
3. Кремінь В. Г. Формування особистості професіонала в контексті вимог ХХІ століття / В. Г. Кремінь // Педагогічний процес: Теорія і практика педагогічної психології : – зб.наук.пр. – К., 2005. – Вип. 3. – С. 10–20.
4. Кривцова В. М. Теорії та стратегії європейської інтеграції: навч. посіб. / В. М. Кривцова ; за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудіка ; М-во освіти і науки України, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр., Ун-т Лондон Метрополітен (Великобританія). – К. : Міленіум, 2009. – 142 с.
5. Рудік О. М. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України: метод. вказівки для викл. (тренера) модуля/ О. М. Рудік, О. В. Дзяд; М-во освіти і науки України, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. ін-т держ. упр., Ун-т Лондон Метрополітан (Великобританія). – К. : Міленіум, 2009. – 96 с.
6. Самоменеджмент. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://works.tarefer.ru/55/100660/index.html#>

Блашків О.В.

к.філол.н., доцент, доцент кафедри документознавства, інформаційної діяльності та українознавства ЮФ ТНЕУ

ЖУРНАЛІСТИКА І ПОЛІТИКА: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД ВЗАЄМОДІЇ

Вплив ЗМІ як специфічного соціального інституту на певні інститути політичної системи може здійснюватися як безпосередньо, так і опосередковано – формуванням суспільної думки. Найвиразніше це проявляється в політичних кампаніях чи кризових ситуаціях.

Україна отримала політику, що вибудовувалася на медійному ґрунті, а журналістику – на політичному. Виявити суть цього явища, базуючись на його всебічному аналізі з урахуванням особливостей масової комунікації в Україні, актуально.

Іншим актуальним питанням сьогодні є з'ясування, наскільки преса може стимулювати або гальмувати розвиток політичних подій. Саме від того, де і як вони перетинаються, залежить характер влади та становище журналістики в суспільстві. А останній фактор, як відомо, є одним з найбільш яскравих маркерів зрілості і досконалості влади.

Свобода і дотепер залишається поняттям, що цементує всі концепції і практику ЗМІ та найбільш повно і яскраво відображає рівень відносин журналістики і влади. Ця проблема має філософський, юридичний і соціальний зміст. Засоби придушення і обмеження свободи різноманітні, проте основним залишається цензура, багатоліка і невичерпна в своїх формах.

Питання свободи – це, перш за все, питання про її законодавче забезпечення, що передбачає обов'язковий та ретельний аналіз нормативних